

قانون انتشار و
دسترسی آزاد
به اطلاعات

آنچه درباره
قانون انتشار و
دسترسی آزاد به اطلاعات
باید بدانیم

@MardomeHazer

استوری‌ها را تا پایان ببینید...

قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات،
 شامل ۲۳ ماده و ۷ تبصره در بهمن ماه
 ۱۳۸۷ توسط مجلس شورای اسلامی
 تصویب و در تاریخ ۱۳۸۸/۰۵/۳۱ از سوی
 مجمع تشخیص مصلحت نظام با الحاق یک
 تبصره ذیل ماده ۱۰، موافق با مصلحت نظام
 دانسته شد و آیین نامه اجرایی این قانون در
 سال ۹۳ به تصویب هیأت وزیران رسید
 و مسئولیت اجرایی شدن قانون بر عهده
 وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی قرار گرفت.

این قانون برای هر شخص ایرانی

(حقیقی یا حقوقی)

امکان حق درخواست و

دسترسی به اطلاعات عمومی

که جنبه محرمانه و سری ندارد

را فراهم می‌سازد.

۴

« معنای اصطلاحات به کار رفته در این قانون »

اطلاعات: هر نوع داده که در اسناد مندرج باشد یا به صورت نرم افزاری ذخیره گردیده و یا با هر وسیله دیگری ضبط شده باشد.

اطلاعات شخصی: اطلاعات فردی نظیر،

نام و نام خانوادگی، نشانی‌های محل

سکونت و محل کار، وضعیت زندگی

خانوادگی، عاداتهای فردی، ناراحتی‌های

جسمی، شماره حساب بانکی و رمز عبور.

۵

« معنای اصطلاحات به کار رفته در این قانون »

اطلاعات عمومی: اطلاعات غیرشخصی نظیر

ضوابط و آیین نامه‌ها، آمار و ارقام ملی و رسمی، اسناد و مکاتبات اداری که از مصادیق مستثنیات فصل چهارم این قانون نباشد.

مؤسسات خصوصی: از نظر این قانون،

مؤسسه خصوصی شامل هر مؤسسه انتفاعی و غیرانتفاعی به استثناء مؤسسات عمومی است.

« معنای اصطلاحات به کار رفته در این قانون »

مؤسسات عمومی: سازمان‌ها و نهادهای وابسته به حکومت به معنای عام کلمه شامل تمام ارکان و اجزای آن که در مجموعه قوانین جمهوری اسلامی ایران آمده است.

بر اساس قانون

«فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیر دولتی»،

شهرداری‌ها و شرکت‌های تابعه آنان

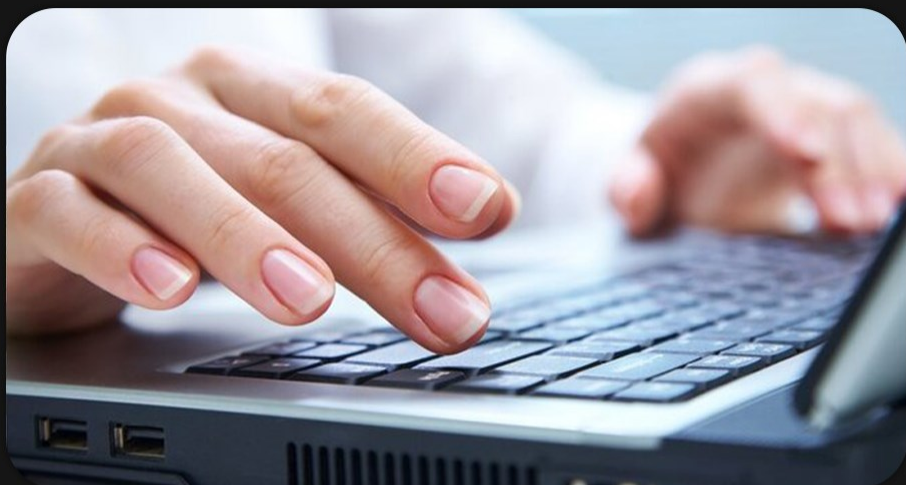
مؤسسه عمومی محسوب می‌شوند.

« آزادی اطلاعات »

هر شخص ایرانی حق دسترسی به اطلاعات عمومی را دارد، مگر آنکه قانون منع کرده باشد. استفاده از اطلاعات عمومی یا انتشار آنها تابع قوانین و مقررات مربوط خواهد بود.

« ماده ۲ قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات »

« حق دسترسی به اطلاعات »

مؤسسات عمومی مکلفند، اطلاعات موضوع این قانون را در حداقل زمان ممکن و بدون تبعیض در دسترس مردم قرار دهند.

تبصره: اطلاعاتی که متضمن حق و تکلیف برای مردم است باید علاوه بر موارد قانونی موجود از طریق انتشار و اعلان عمومی و رسانه‌های همگانی به آگاهی مردم برسد.

« ماده ۵ قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات »

« درخواست دسترسی به اطلاعات »

مؤسسه عمومی نمیتواند از متقاضی

دسترسی به اطلاعات هیچگونه دلیل یا

توجیهی جهت تقاضایش مطالبه کند.

مؤسسه عمومی یا خصوصی باید به

درخواست دسترسی به اطلاعات در

سریعترین زمان ممکن پاسخ دهد و در هر

صورت، زمان پاسخ نمیتواند حداکثر بیش از

۱۰ روز از زمان دریافت درخواست باشد.

« ماده ۷ و ۸ قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات »

« تکلیف به انتشار »

هریک از مؤسسات عمومی باید جز در مواردی که اطلاعات دارای طبقه‌بندی می‌باشد، در راستای نفع عمومی و حقوق شهروندی دستکم به طور سالانه اطلاعات عمومی شامل عملکرد و ترازنامه (بیلان) خود را با استفاده از امکانات رایانه‌ای و حتی الامکان در یک کتاب راهنما که از جمله می‌تواند شامل موارد زیر باشد منتشر سازد.

« ماده ۱۰ قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات »

«اطلاعات عمومی قابل انتشار»

الف- اهداف، وظایف، سیاستها و خط مشی‌ها و ساختار.

ب- روش‌ها و مراحل اتمام خدماتی که مستقیماً به اعضای جامعه ارائه میدهد.

ج- سازوکارهای شکایت شهروندان از تصمیمات یا اقدامات آن مؤسسه.

«ماده ۱۰ قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات»

« اطلاعات عمومی قابل انتشار »

د- انواع و اشکال اطلاعاتی که در آن مؤسسه نگهداری می‌شود و آیین دسترسی به آنها.

ه- اختیارات و وظایف مأموران ارشد خود.

و- تمام سازوکارها یا آیین‌هایی که به وسیله آنها اشخاص حقیقی و حقوقی و سازمانهای غیردولتی می‌توانند در اجرای اختیارات آن واحد مشارکت داشته یا به نحو دیگری مؤثر واقع شوند.

« ماده ۱۰ قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات »

« استثنائات دسترسی به اطلاعات »

بنداول - اسرار دولتی

در صورتی که درخواست متقاضی به اسناد و اطلاعات طبقه بندی شده (اسرار دولتی) مربوط باشد، مؤسسات عمومی باید از در اختیار قرار دادن آنها امتناع کنند. دسترسی به اطلاعات طبقه بندی شده تابع قوانین و مقررات خاص خود خواهد بود.

« ماده ۱۳ قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات »

« استثنائات دسترسی به اطلاعات »

بند دوم - حمایت از حریم خصوصی

چنانچه اطلاعات درخواست شده

مربوط به حریم خصوصی اشخاص باشد و

یا در زمره اطلاعاتی باشد که با نقض احکام

مربوط به حریم خصوصی تحصیل شده

است، درخواست دسترسی باید رد شود.

« ماده ۱۴ قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات »

«اطلاعات مربوط به حریم خصوصی»

مهمترین و رایج ترین

مصادیق اطلاعات مربوط به حریم خصوصی:

۱. اطلاعات داخل منازل اشخاص

۲. اطلاعات داخل گوشی تلفن

۳. اطلاعات موجود در رایانه افراد

۴. اطلاعات راجع به کودکان از جمله عکس، فیلم

یا صوت یا سوابق آنها

۵. اطلاعات راجع به اختلافات و دعاوی خانوادگی

«ماده ۱ بند اول شیوه نامه تشخیص و تفکیک اطلاعات مربوطه به حریم خصوصی و اطلاعات شخصی از اطلاعات»

«اطلاعات مربوط به حریم خصوصی»

خلاصه اینکه ۱۳ مصداق برای اطلاعات

مربوط به حریم خصوصی مشخص شده

است که با مراجعه به متن شیوه‌نامه زیر

می‌توانید از سایر مصادیق مطلع شوید.

ماده ۱ بند اول شیوه‌نامه تشخیص و

تفکیک اطلاعات مربوط به حریم خصوصی

و اطلاعات شخصی از اطلاعات عمومی

« استثنائات دسترسی به اطلاعات »

بند سوم - حمایت از سلامتی و اطلاعات تجاری در صورتی که برای مؤسسات مشمول این قانون با مستندات قانونی محرز باشد که در اختیار قرار دادن اطلاعات درخواست شده، **جان یا سلامت افراد را به مخاطره می‌اندازد یا متضمن ورود خسارت مالی یا تجاری برای آنها باشد،** باید از در اختیار قرار دادن اطلاعات امتناع کنند.

« ماده ۱۶ قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات »

« مجازات منع دسترسی به اطلاعات »

ارتکاب عمدی ممانعت از دسترسی به
اطلاعات بر خلاف مقررات، جرم می باشد
و مرتکب به پرداخت جزای نقدی از ۳۰۰
هزار ریال تا ۱۰۰ میلیون ریال با توجه به
میزان تأثیر، دفعات ارتکاب جرم و
وضعیت وی محکوم خواهد شد.

« ماده ۲۲ قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات »

مؤسسات مشمول قانون موظفند **عناوین اطلاعات عمومی و غیرطبقه بندی شده** خود و شیوهی دسترسی به آنها را **در درگاه خود** قرار دهند. **تبصره** مؤسسات مشمول قانون، باید **کاربرگ (فرم) الکترونیکی و نسخه قابل چاپ درخواست اطلاعات را در درگاه خود** قرار دهند. پس از پر نمودن و ارسال کاربرگ به مؤسسه، شماره پیگیری در اختیار متقاضی قرار میگیرد تا از وضعیت درخواست خود مطلع شود.

« ماده ۳ آیین نامه قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات »

مؤسسات مشمول قانون موظفند از طریق درگاه خود، یک امکان ارتباطی امن و قانونی برای انجام رویه‌های اداری برقرار کنند تا کاربران بتوانند با استفاده از ابزارهای دسترسی و ارتباطی نظیر تلفن، رایانه یا تلفن همراه خود با مؤسسه مربوط ارتباط برقرار کنند. به دست آوردن اطلاعات و یا ارائه اسناد و مدارک کاغذی، دریافت یا پرکردن کاربرگهای اداری آن نباید منوط به مراجعه حضوری شهروندان و صاحبان مشاغل به مؤسسات مشمول قانون باشد.

« ماده ۴ آیین نامه قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات »